

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

दूरध्वनी क्रमांक :

(०२०) २५६९ १२३३
२५६२ ११८८
२५६२ ११८९



शैक्षणिक विभाग (संलग्नता कक्ष)

गणेशरिंड, पुणे — ४११ ००७

टेलिग्राफ : 'युनिपुणे'

फॉक्स : (०२०) २५६९ १२३३

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

ई-मेल : affiliation@pun.unipune.ac.in

संदर्भ क्र. : सीए/733

दिनांक : 12/05/2022

महत्वाचे

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक,

प्रस्तुत विद्यापीठाशी सर्व संलग्नित महाविद्यालये व

मान्यताप्राप्त परिसंस्था

पुणे, अहमदनगर व नाशिक.

विषय: 'महाविद्यालय विकास समिती' स्थापन करण्याबाबत...

संदर्भ: महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६, कलम ९७

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आपणास कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६, कलम ९७ (१) अनुसार प्रत्येक संलग्न महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त परिसंस्था यासाठी एक स्वतंत्र 'महाविद्यालय विकास समिती' नेमणे आवश्यक आहे. सदर समितीची कार्यपद्धती व अधिकार महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६, कलम ९७ (५) मध्ये नमूद केलेले आहे.

तरी उपरोक्त नमूद अधिनियमातील तरतुदीनुसार आपण 'महाविद्यालय विकास समिती' स्थापन करावी. तसेच कलम ९७ (५)(द) मध्ये नमूद केल्यानुसार प्रत्येक वर्षी महाविद्यालय विकास समितीच्या कामाचा वार्षिक अहवाल दिनांक ३० जून, २०२२ पूर्वी शैक्षणिक विभागास (संलग्नता कक्ष) सादर करावा.

कळावे,

(स.द. डाबरखर)

सोबत : वरीलप्रमाणे.

उपकुलसचिव, संलग्नता कक्ष

(छ) यांसंबंधातील सर्व माहितीचे आणि महाविद्यालये, विद्यापीठ विभाग किंवा परिसंस्था व विद्यापीठाची प्रशासकीय कार्यालये यांच्या कामकाजाशी संबंधित आणि महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त परिसंस्था आणि विद्यापीठ यांच्या मूल्यांकनाशी आणि अधिस्वीकृतीशी संबंधित सर्व प्रशासकीय, प्रशासन, शैक्षणिक व इतर दस्तऐवज माहिती व आधारसामग्री यांच्याशी संबंधित माहिती ठेवील ;

(ज) ज्ञान स्रोत केंद्राची उद्दिष्टे पार पाडण्यासाठी विद्यापीठ प्राधिकरणांकडून नेमून देण्यात येईल असे इतर कोणतेही काम हाती घेईल.

१७. (१) प्रत्येक संलग्न, स्वायत्त, अधिकारप्रदत्त स्वायत्त महाविद्यालय किंवा मान्यताप्राप्त परिसंस्था महाविद्यालय विकास समिती असेल :—

(क) व्यवस्थापनाचा अध्यक्ष किंवा त्याची नामनिर्देशित व्यक्ती-पदसिद्ध अध्यक्ष ;

(ख) व्यवस्थापनाचा सचिव किंवा त्याची नामनिर्देशित व्यक्ती ;

(ग) प्राचार्य किंवा परिसंस्था प्रमुखाद्वारे नामनिर्देशित करावयाचा एक विभागप्रमुख ;

(घ) पूर्णकालिक मान्यताप्राप्त अध्यापकांनी त्यांच्यामधून निवडून दिलेले महाविद्यालयातील किंवा मान्यताप्राप्त परिसंस्थेतील तीन अध्यापक, यांपैकी किमान एक महिला असेल ;

(ङ) नियमित अध्यापकेतर कर्मचारीवर्ग यांनी त्यांच्यामधून निवडून दिलेला एक अध्यापकेतर कर्मचारी ;

(च) व्यवस्थापनाने प्राचार्यांशी विचारविनिमय करून, शिक्षण, उद्योग, संशोधन आणि समाजसेवा या क्षेत्रातून नामनिर्देशित केलेले चार स्थानिक सदस्य, यांपैकी किमान एक जण हा, माजी विद्यार्थी असेल ;

(छ) समन्वयक, महाविद्यालय अंतर्गत गुणवत्ता हमी समिती ;

(ज) महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेचे सभापती व सचिव ;

(झ) महाविद्यालयाचा प्राचार्य किंवा परिसंस्थेचा प्रमुख, सदस्य-सचिव.

(२) राज्य शासनाकडून व्यवस्था पाहण्यात येणारी किंवा चालवण्यात येणारी महाविद्यालये किंवा परिसंस्था यांच्याकरिता असलेल्या महाविद्यालय विकास समितीमध्ये पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :—

(क) महाविद्यालयाचा प्राचार्य किंवा परिसंस्थेचा प्रमुख—अध्यक्ष ;

(ख) उच्च शिक्षण संचालकाने पदनिर्देशित केलेला, सह संचालक-पदसिद्ध सदस्य ;

(ग) पूर्णकालिक मान्यताप्राप्त अध्यापकांनी आपल्यामधून निवडून दिलेले महाविद्यालयातील किंवा मान्यताप्राप्त परिसंस्थांतील तीन अध्यापक ;

(घ) नियमित अध्यापकेतर कर्मचारीवर्गाने आपल्यामधून निवडून दिलेला एक अध्यापकेतर कर्मचारी ;

(ङ) उच्च शिक्षण संचालकाने प्राचार्यांशी विचारविनिमय करून, शिक्षण, उद्योग, संशोधन आणि समाजसेवा या क्षेत्रातून नामनिर्देशित केलेले आणि किमान पदव्युत्तर पदवी धारण करणारे चार स्थानिक सदस्य यांपैकी किमान एकजण हा माजी विद्यार्थी असेल ;

(च) महाविद्यालयाच्या अंतर्गत गुणवत्ता हमी समितीचा समन्वयक, पदसिद्ध सदस्य ;

(छ) महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेचा अध्यक्ष व सचिव आणि ;

(ज) महाविद्यालयाच्या प्राचार्याने किंवा परिसंस्थेच्या प्रमुखाने नामनिर्देशित केलेला एक विभाग प्रमुख-सदस्य सचिव.

(३) महाविद्यालय, विकास समितीची बैठक वर्षातून किमान चार वेळा घेईल.

(४) निवडलेल्या आणि नामनिर्देशित केलेल्या सदस्यांची मुदत निवडून आल्याच्या किंवा नामनिर्देशित केल्याच्या दिनांकापासून पाच वर्षे इतकी असेल. अशा सदस्याचे कोणतेही पद रिक्त झाले तर, ते रिक्त पद प्राचार्याकडून तीन महिन्यांच्या आत भरण्यात घेईल आणि अशा प्रकारे नियुक्त झालेला सदस्य, पद रिक्त झाले नसते तर आधीच्या सदस्याने जितक्या मुदतीसाठी ते पद धारण केले असते तितक्याच उर्वरित मुदतीकरिता ते पद धारण करील.

(५) महाविद्यालय विकास समिती :—

(क) शैक्षणिक, प्रशासकीय आणि पायाभूत सुविधाविषयक वाढ यासंबंधात महाविद्यालयाचा सर्वांगीण सर्वसमावेशक विकास आराखडा तयार करील आणि अभ्यासविषयक, अभ्यासानुवर्ती, पाठ्येतर कार्यक्रम यांमधील अत्युच्च गुणवत्तेमध्ये वाढ करण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयाला सक्षम करील ;

(ख) महाविद्यालयाचा एकूण अध्यापन कार्यक्रम किंवा वार्षिक वेळापत्रक ठरवील ;

(ग) नवीन विद्याविषयक पाठ्यक्रम सुरू करण्याबाबत आणि अतिरिक्त अध्यापक व प्रशासकीय पदांची निर्मिती करण्याबाबत व्यवस्थापनाकडे शिफारस करील ;

(घ) महाविद्यालयामध्ये कोणतेही स्वयं सहाय्यित असे कोणतेही पाठ्यक्रम असतील तर त्याचा आढावा घेईल आणि त्यांच्या सुधारणेकरिता शिफारशी करील ;

(ङ) महाविद्यालयामध्ये संशोधन संस्कृती, सल्ला आणि विस्तार कार्यक्रमांना उत्तेजन देण्यासाठी व ते बळकट करण्यासाठी व्यवस्थापनाला विशिष्ट शिफारशी करील ;

(च) अध्यापन व संशोधनाला बळकट करण्यासाठी विद्याविषयक सहयोगांना उत्तेजन देण्यासाठी व्यवस्थापनाला विशिष्ट शिफारशी करील ;

(छ) अध्यापन व अध्ययन प्रक्रियेत माहिती व संदेशवहन तंत्रज्ञानाच्या वापराला उत्तेजन देण्यासाठी व्यवस्थापनाला विशिष्ट शिफारशी करील ;

(ज) अध्यापनातील सुधारणांसंबंधी व महाविद्यालयाच्या कर्मचाऱ्यांसाठी योग्य प्रशिक्षण कार्यक्रम याबाबत विशिष्ट शिफारशी करील ;

(झ) महाविद्यालयाचे किंवा परिसंस्थेचे वार्षिक वित्तीय अंदाज (अर्थसंकल्प) व वित्तीय विवरणपत्रे तयार करील आणि मान्यतेसाठी व्यवस्थापनाकडे शिफारस करील ;

(ज) वार्षिक वित्तीय अंदाजात (अर्थसंकल्प) तरतूद केली नसेल अशा नवीन खर्चासाठी प्रस्ताव तयार करील ;

(ट) महाविद्यालयातील किंवा परिसंस्थेतील विद्यार्थ्यांच्या व कर्मचाऱ्यांच्या कल्याण कार्यक्रमांबाबत शिफारशी करील ;

(ठ) अंतर्गत गुणवत्ता हमी समितीच्या अहवालावर चर्चा करील व योग्य शिफारशी करील ;

(ड) वैधानिक मानकांचे अनुपालन करून विविध कार्यक्रमांसाठी योग्य प्रवेश परीक्षा कार्यपद्धती तयार करील ;

(ढ) महाविद्यालयामध्ये वार्षिक दिन, क्रीडा महोत्सव, सांस्कृतिक महोत्सव इत्यादीसारखे मोठे वार्षिक महोत्सव आयोजित करील ;

(ण) महाविद्यालयाची किंवा परिसंस्थेची शिस्त, सुरक्षितता व सुरक्षा या प्रश्नांबाबत हाती घ्यावयाच्या योग्य उपाययोजनांविषयी प्रशासनाला शिफारस करील ;

(त) निरीक्षण अहवाल, स्थानिक चौकशी अहवाल, लेखापरीक्षा अहवाल, राष्ट्रीय मूल्यांकन व अधिस्वीकृती परिषदेचा (नॅक) अहवाल, इत्यादीवर विचार करील व त्यावर उचित शिफारशी करील ;

(थ) महाविद्यालय किंवा परिसंस्थेच्या विद्यार्थी व कर्मचारी वर्ग यांना विविध पारितोषिके, पदके व पुरस्कार वितरित करण्यासाठी शिफारस करील ;

- (द) ३० जून रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी समितीने केलेल्या कामाचा वार्षिक अहवाल तयार करील आणि तो अशा महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनास व विद्यापीठास सादर करील ;
 (ध) व्यवस्थापनाकडून व विद्यापीठाकडून सोपविण्यात येतील अशी इतर कर्तव्ये पार पाडील व अशा इतर अधिकारांचा वापर करील.

९८. (१) ज्यामध्ये प्रत्येक बाबीचे स्वतंत्र मूल्य एकावेळी दहा लाखांहून अधिक असेल अशा, खरेदी समिती. विद्यापीठाच्या खरेदीच्या सर्व बाबी हाताळण्यासाठी एक खरेदी समिती असेल.

(२) समितीमध्ये पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :—

- (क) कुलगुरु – अध्यक्ष ;
- (ख) प्र-कुलगुरु ;
- (ग) व्यवस्थापन परिषदेवरील कुलपतीने नामनिर्देशित केलेली व्यक्ती ;
- (घ) व्यवस्थापन परिषदेने नामनिर्देशित केलेले विद्यापीठ विभागांचे किंवा विद्यापीठ परिसंस्थांचे दोन प्रमुख ;
- (ङ) व्यवस्थापन परिषदेने, त्या परिषदेच्या निर्वाचित सदस्यांमधून नामनिर्देशित केलेला त्या परिषदेचा एक सदस्य ;
- (च) कुलगुरुने प्राधान्याने उद्योगसमूहातील सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रातील नामनिर्देशित केलेला एक तज्ज्ञ ;
- (छ) कुलसचिव ; आणि
- (ज) वित्त व लेखा अधिकारी, सदस्य-सचिव.

(३) वित्त व लेखा अधिकारांच्या अनुपस्थितीत कुलसचिव हा समितीचा सचिव म्हणून काम करील.

(४) खरेदी समिती, ज्यांच्यासाठी खरेदी करावयाची आहे त्या विद्यापीठ विभागाच्या किंवा परिसंस्थेच्या प्रमुखाला आमंत्रित करील.

(५) पदसिद्ध सदस्यांव्यतिरिक्त समितीचे इतर सर्व सदस्य तीन वर्षांच्या मुदतीकरिता पद धारण करतील आणि त्याच विद्यापीठात सलग दुसऱ्या मुदतीसाठी पद धारण करण्यास पात्र नसतील.

(६) जेथे प्रत्येक बाबीची विशिष्ट किंमती एका वेळी दहा लाखांपेक्षा अधिक नसेल तेथे अशा बाबींच्या बाबतीत विद्यापीठाच्या सर्व खरेदीसंबंधीच्या सर्व बाबी ह्या, परिनियमांद्वारे विहित करण्यात येतील.

(७) खरेदी समितीचे अधिकार व कर्तव्ये आणि तिच्या बैठकांची कार्यपद्धती परिनियमांद्वारे विहित करण्यात येईल त्याप्रमाणे असेल.

९९. (१) पोट-कलम (४) चा खंड (ख) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे एक विद्यार्थी परिषद विद्यार्थी परिषद. असेल, व विद्यार्थ्यांच्या कल्याणासाठी आणि अधिक चांगल्या प्रकारच्या सामुदायिक जीवनासाठी विविध विद्यार्थी संघांच्या पाठ्येतर कार्यक्रमांचे प्रचालन करण्याकरिता व त्याबाबतीत समन्वय साधण्याकरिता, विद्यापीठाच्या विभागांकरिता एक विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद आणि विद्यापीठाच्या प्रत्येक संचालित महाविद्यालय किंवा परिसंस्था आणि प्रत्येक संलग्न महाविद्यालय यांच्याकरिता एक महाविद्यालय विद्यार्थी परिषद असेल. या परिषदा कोणत्याही राजकीय चळवळींमध्ये भाग घेणार नाहीत.

(२) विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :—

- (क) सर्व विद्यापीठ विभागांत पूर्णवेळ अभ्यासक्रम शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा समावेश असणाऱ्या निर्वाचक गणांद्वारे निवडण्यात आलेला सभापती ;
- (ख) सर्व विद्यापीठ विभागांत पूर्णवेळ अभ्यासक्रम शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा समावेश असणाऱ्या निर्वाचक गणांद्वारे निवडण्यात आलेला सचिव ;
- (ग) सर्व विद्यापीठ विभागांत पूर्णवेळ अभ्यासक्रम शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा समावेश असणाऱ्या निर्वाचक गणांद्वारे निवडण्यात आलेली एक महिला प्रतिनिधी ;